

გრიშის სარედაქციო

(929) 231

1 და 2 პატიული მს. ღივ. პოლიტ-განმეხი უფაულლიური გახათი

რედ.ქ. მისამართი: ტფ., ვანგულაის ქუჩა
ელმენი 2-24
განცხადების ფასი პირ. გვ. 40 კ. ნომარტ

ახალი კადრო-ავაბები

ლოკარნოს კონფერენცია.

გერმანიის შეურიგებელი პოზიცია.

ლოკარნოდან (შვიცარიში) მიღებული ცნობა კვლავ ადასტურებს, რომ გერმანია უფრო ამბობს რეინის ხელშეკრულებაზე ხელის მოწერას და ერთა ლიგაში შესვლას.

შეკრულების მეტად ძნელ საკითხებს.
ჯერ კიდევ არავითარი გადაჭრული შედეგები არ მიღწეული, მაგრამ თვითნებურად მხარეზე უკვე გამოსტოვა თავისი თვალსაზრისი. შილითის სიტყვით არის შეთანხმების შესაძლებლობა, მაგრამ ამაზე დაბეჯითებით რწმენის გამოთქმა არ შეიძლება.
მან აგრეთვე განაცხადა, რომ იტალია მზადა ხელი მოაწეროს ხელშეკრულებას, რამდენადაც ის ცხება დასავლეთ საზღვრებს.

შახის სპარსეთში დაბრუნების წინააღმდეგ.

აზერბეიჯანის ნაციონალისტების თავიანთი კომიტეტი მოითხოვს, რათა შახი არ დაბრუნდეს სპარსეთში და იმუქრებოდნ აზერბეიჯანის დამოუკიდებელი გამოყოფით სპარსეთისაგან. ნაციონალისტები მოუწოდებენ სპარსეთის მოსახლეობას გამოაცხადონ საყოველთაო გაფიცვები.
ამასვე მოითხოვს აზერბეიჯანის ნაციონალისტების თეირანის კომიტეტი.
ისევეა შახი დაიწყო საყოველთაო საპროტესტო გაფიცვები შახის მოსვლის წინააღმდეგ. მოსახლეობას განზრახული აქვს გააჩვიოს გაფიცვები შახს, სანამ საბოლოოდ არ გამოირკვევა საკითხი შახის მოსვლის შესახებ.
გაზ. „ირანი“ აწუყება, რომ შახმა დღემდე ვაგაზან თეირანში მისი სპარსეთში დაბრუნების გადაწყვეტილება შესახებ.

მარტოლს თამარ გარეშოდ. ავანეებულნი ტომები მორჩილებას აცხადებენ.

ჭავჭავაძის საგენტოს ცნობით მარტოლს ავანეებულთა ზოგიერთი ტომები აცხადებენ მორჩილებას.
შეუპოვებელ ცნობების მიხედვით, ესანეთის ჯარებმა დალატებებიც რიგებს სამხის ტყვე ესპანელი.

გერმანიის დელეგაციის უიმედობა.

ჭავჭავაძის საგენტო ლოკარნოდან იტყობინება: „სხლამის შემდეგ, რომელზედაც ირჩეოდა საკითხი გერმანიის შესვლის შესახებ ერთა ლიგაში, გერმანიის დელეგატები უიმედო განწყობილებით დადგნ, რაკ ვაგავს, რომ მოკავშირეები ერთსულთაგანდაც იცადნენ თავიანთ თვალსაზრისს გერმანიის შესვლის შესახებ ლიგაში.
დელეგატებმა დასტოვეს სხლამი იმ შთაბეჭდილებით, რომ გერმანია ვარდება გარკვეულ მდგომარეობაში გერმანიის დელეგაციის მიერ დაქრულ პოზიციის გამო.
ამ შთაბეჭდილებამ დააფიქრა გერმანიის დელეგაცია. შესაძლებელია დელეგაციამ შეიცვალოს მიმართულება შექმნილ ვარემოების და მიხედვით.“

მოსახვევ წერტე.

იტალიის დელეგატმა ლოკარნოში (შვიცარიში) შალიამ განაცხადა, რომ კონფერენცია ამ უმად იმყოფება მიმართუნების წერტეზე, ვინაიდან უკვე შეეხენ მომავალი ხელ-

ორშაბათს, 12 ოქტომბერს, სღამოს 6 საათზე ტფილისის ილმასკომის დარბაზში დანიშნულია ტფილისის აღმასკომის პლენუმის სს დ მ მ ს.
ღღს წესრიგი:
1. მოხსენება ტფილისის საქომების ყრილობის და მისი ორგანოების დებულების შესახებ.
2. მოხსენება საგემო კომისიის რეორგანიზაციის შესახებ.
3. მიმდინარე საკითხები.
ყველა წევრთა და კანდიდატთა დასწრება სავალდებულოა დანიშნულ დროზე.
პრეზ-დიუმი.

გლახთა ნებანაცონალი.

ორი წლის წინდ კ. მოსკოვში საფუძველი ჩაეყარა გლახთა ინტერნაციონალს. ამ ხანებამდე ასეთი ინტერნაციონალი არ არსებობდა მსოფლიოში, არც არავის მოსვლია აზრად მისი დაარსება და მშრომელი გლახობის დაბრუნება ერთ ორგანიზაციაში მსოფლიო მკვლევრების—ბურჟუაზიის მემბრულების წინააღმდეგ საბრძოლველად. ყოველივე ამის მიზეზად კი უნდა ჩათვალოს გლახობის უფრო გვიან გამოცხადდა მსოფლიო ეკონომიკური და პოლიტიკური ბრძოლის ასპარეზზე.
რაც შეეხება ქალაქის მუშებს, ამით კი ჯერ კიდევ 1864 წელს დასივლეთ ევროპაში დაარსდა მსოფლიო მუშათა კლასის გამართანებელი და ბრძოლის შტაბი—პირველი ინტერნაციონალი.
1914 წლის იმპერიალისტურმა ომმა, რომელმაც შეიწირა ათეული მილიონობით მუშა და გლახები და რომელმაც დასცა ქალაქისა და სოფლის წარმოება—გამოაფხიზლა მსოფლიო მუშათა კლასთან ერთად სოფლის გლახობაც. გლახობამ სწორით ამ ომის შემდეგ იგრძნო თავისი საუკეთესო შვილების დანაკლისი და საერთოდ ომის ბუწურული შედეგები. ამისთანავე ერთად გლახობა დღეს ხედვს, რომ იმპერიალისტური კიდევ უმზადდება მის ახალ სისხლის დღვას.
სწორით ამ იმპერიალისტურმა ომმა და რუსეთის დიდმა რევოლუციამ აუხილა თვალ-

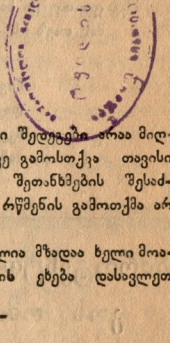
ბი გლახობას, ამის შედეგად ჩვენ მივიღეთ გლახთა ინტერნაციონალი ნაციონალის დაარსება, რომელმაც თავის ლოზუნგად წამოაყენა: „მთელი ქვეყნის მშვიდობიანობის უზრუნველყოფა და ომის საშიშროების თავიდან აშორება“.
ინტერნაციონალის პირველი კონფერენცია მოწვეულ იქნა 1923 წლის 10 ოქტომბერს, რომელსაც დაესწრა 100-ზე მეტი დელეგატი. ამ ხანებში კი მოსკოვში მოხდა სასოფლო-სამეურნეო და კულტურულ-სამეურნეო განაფენა, რომელსაც საბჭოთა კავშირის გლახებს ვარდა დაესწრნენ ბურჟუაზიული სხედომწუფოების დელეგატებიც. სწორით ამ დროს იქ დამსწრე გლახებში წამოიჭრა საკითხი და გამოთქვა სურვილი გლახთა ინტერნაციონალის დაარსების შესახებ.
ღღს ორი წლის თავზე გლახთა ინტერნაციონალი თავის რიგებში ითვლის მსოფლიოს ყველა კუთხის გლახთა მრავალ ორგანიზაციებს. ამ ინტერნაციონალში შედის დღეს ჩინეთის გლახთა მოძრაობის ყველა ორგანიზაციებიც.
ამისთანავე ერთად მის აქვს აღებული გარკვეული ხაზი და იცის როგორ უნდა იბრძოდნ მუშათა კლასის ხელმძღვანელობის ქვეშ და მისთან მიმართა კავშირში, მსოფლიო მტაცებლების წინააღმდეგ, სოციალიზმის და კომუნისმის დასამყარებლად.

მდგომარეობა სპარსეთში.

უქანსკენლ ცნობათა მიხედვით სპარსეთში მოსახლდნელია დიდ პოლიტიკური ამბები. მდგომარეობის ვარაუდობა დაკავშირებულია სპარსეთის შახის (მეფის) სამშობ-

ლია გვიხსენებთ ის ამბები, იყო და არის ინგლისის ძირითადი ადგილი ჰქონდა ოქ ამ ოთხი წლის წინდ. სპარსეთი დღეა ხნიდან მეფის რუსეთის და ინგლისის საქმეშია ლეკმა იყო. ამ ქვეყანაში სპარსეთის ხალხის დუკიანე ვად და მის ზურგზე მუდამ ინგლისის შორის მათი გავლენის გასაფართოებლად. მავის ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ, რუსეთის დამოკიდებულება სპარსეთისადმი, როგორც სხვა კოლონიალურ და ნახევარ-კოლონიალურ ერებისადმი, არსებობდა შეიცვალა. საბჭოთა რუსეთმა სპარსეთს აბატი ძველი ვალი 60 მილიონი მ. ოქროთი და ამერიკის სპარსეთის რუსეთსა და სპარსეთის შორის ისეთი ურთიერთობა, როგორც თანასწორის თანასწორთან.
ამ მოვლენამ დიდთ შეუწყო ხელი სპარსეთის ეროვნულ გამაფრთხილებელ მოძრაობას, რომელიც მიმართული

ადგილობრივ ფეოდალების აჯანყებას, ცხარება მათ ფეოდალი და იარაღით, მაგრამ სერდარსებაში, ნაციონალისტურ და პროგრესულ სპარსეთის ხელმძღვანელთა მულდამაჩვევებით გამოდის ამ ბრძოლებიდან. ინგლისი შიგ სპარსეთის დედაქალაქ თეირანში აწიარბობს აგრეთვე და პროვოკაციის შედეგში (საკანონმდებლო ორგანო) კიდევ მოიპოვება რეპუბლიკური დემოკრატიის საკმაოდ ძლიერი ცნობილი არა მხოლოდ შიგ არაფერეა ქვეყანაში, გამოიწვიონ კრიზისი, ვაგრცელონ პროვოკაცია.
წინა დღეებში ცნობა იყო, რომ სერდარსებაში დღემდე დაბრუნების შესახებ.
ვახეუბები ამ ვარემოებას სერდარსებასის მხრივ ხსნიდენ, როგორც პარლამენტარულ ხრ-

ჩვენი სიმაღლა.

რყევა და შიში არა გვხვევია, ვართ ჩვენ შეილები მშრომელი ხალხის, ეტრფით მომავალ მზანს, მშენებრს, ვართ მშენებელნი ქვეყნის ახლის.

მივეშურებით წითელ ყაზარმას ჩაქუტ—ნამგაღის, შრომის დამცველად, ვასაბტოკებლად მ. შვირალი უფლებების და ბოროტების აღმოსაფხვრელად.

სადარჯულად მტკიცედ ვივადებთ ვით კლდე ურყევი ვით კლდე მაგარი და თუ კი სადმე გამოჩნდა მტერი მას თავზარს დასცემს ჩვენი ლაშქარი.

მივეშურებთ წითელ ყაზარმას და წინ მიგვიდგის დროშა ნათელი ჩვენსა ატენის, ამჟს სიმღერას ბანსა აძლევს ტყეშთა და ველი.

მ. ხუციშვილი

საპროტესტო გაფიცვები მარკოს ომის წინააღმდეგ.

პარიზის მრავალრიცხოვან პროლეტარულ აუდიტორიის (კრების) წინაშე ვაკეთა მოხსენება მარკოვიან დაბრუნებულმა მდგომარეობის გამოძიებებმა მუშათა დელეგაციამ.

კრებმა დაადგინა 24 საათიანი საპროტესტო გაფიცვების ჩატარება მარკოს ომის წინააღმდეგ და რაფუბრის მჭურვი კავშირისთვის.

ჩვენი სიმაღლა.

(სურათები)

პაპანაქები. მან...
 მზე სტრუსავს დადამიწას.
 ლექსი სიმინდის დათხანის შემდეგ ნიუჯარის ბოლოში, რუის პარას, ტყემლის ჩრდოლ ქვეშ წაპროლიდა და ფიქრებს გაუტანია ოცნების ფორმებზე.
 —ლეკის გაუმარჯავს...
 მოცმა უკვე თავზე წაიშო დაგარ შაქრის ხმა, რომელიც გდამოვიდა ხვედრამ ვენახით.
 —აი ვიდგებოდა, შაქრო სიდა ყუფილხარ? მოდი ჩრდილოში, მოისვენე...
 —მემაღ ჩვენს ვენახს წყალად გავაგვ, და...
 მიუფო და ბარი ღობეზე მი-აყუდა; წამოწვა მხარეთმცოდნეობის მუსიკის სოფლის კერ-ვარაზე, მოსვალზე, ახალ ამ ბებზე და სხვა...
 —სხვა? როდის მიხვალ ჯა-რში?
 —ზევ დილით, აუბნის...
 —რა ვენა, ე ომი ზომ არ სიდა აქეთ, რომ გაგროვებენ?
 —არა, ლექსი; ჯარი ცხლა ახალ ყიდაზე ეწყობა, და...
 ტრიტორიისთვის რომ ეძებან, და დაწერილებით აუბნის და დღევანდელ გაუფიცვის მნიშვნელობა, რომ ვლენი და მუშა თანის პარადობის სახეშობებს არ მოსცდეს, რათა ყოველმან გარეგანულ სამკოთა ხე-ლისუფლებას, სსოფოლოსამეურ-ნეთა და მრეწველობის დარ-გში დაეხმაროს, აყუფოს, შე-საფორმოს ღობეზე დაყენოს, დღესან არ გაიცდინოს ისინი ყაზარმის, ნაკლები ხარჯი გა-ეწიოს სახელმწიფო ჯარის შე-ნახვად, ყველა მშრომელმა იცოდეს სახეშობა საქმე, რომ მსოფლიო მტაცებლებსაგან თავი დაიკავს, თუ საჭიროა შეიქნება, და შეტევაზე გაბ-ვიდეს...

საქმელო საქმე უნიღბა.

როგორ უნდა სწარმოებდეს გადარბნა.

სწრაფი გადარბნისა და და-წოლის გარდა მეომარს უნდა შეეძლოს ადგილმდებარეობის შეფასება ისე, რომ გადარბე-ნის ან გადახოვის დროს ის ვერ შეიშინოს მტრის მოთე-ვითვლემ. ადგილმდებარეობის შეფასება მოძრაობის ფარუ-ლიად შესრულებისთვის მდგო-მარეობის მდებარეობის ამო-ჩვენაში ადგილობრივი ფარული ადგილებით.

აბო ერთხელ აღვივინებავს გაზეთში და გეოლოგიაკოა მე-ცადინეობაზე, რომ მსროლელ-ლის უკეთ დანახვა შეიძლება იმ შემთხვევაში, როცა ის გა-დარბის და არა, როცა დაწო-ლილია. ხოლო აქედან დასკ-ვნა: გადარბნა უნდა სწარმო-ებდეს რაც შეიძლება ფარუ-ლიად, რისთვისაც უნდა ისარ-გებლოს ყოველგვარ უსწორ-მსწორო ადგილებით.

ხშირად მოხდება, რომ უს-წორ-მსწორი ადგილები (ორ-მოგები, თხრილები და სხვა) სა-ცხებით მჭარავენ მსროლელს

ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ მსროლელის ტანისამოსი მკა-ფიოდ განჩივდა ადგილმდებ-არეობის ფერისაგან, მისი (მსრო-ლელის) შემწვევა სულ ადგი-ლია.

თუ რომ მტრის მიერ დაუ-ნახავ დაბალ ადგილებზე გაწო-ლილი მსროლელი ბუჩქებზე ან სხვა რამეზე მოფარებით, ის ხშირად უჩინარი იქნება, ვინაშინ დამფარველ საგანთან მისალოების გამო დაუნახავ სივრცის სიმაღლე იზრდება, განსაკუთრებით იმ შემთხვე-ვაში, როცა დამფარველ საგნი-საკენ მომავალი გზა საერთოდ დაბლდება.

ხოლო რომ ისწორით გა-არკვეს ამ დაუნახავ საცრცის სიმაღლე, დაწოლილი მსრო-ლელი ფრთხილად და ნელა უნდა წამოდგეს მანამ, სანამ თავის წინ ის ხედავს მხოლოდ იმ ხას, რომლის მიმართუ-ლებითაც ის უნდა წავიდეს.

მოკლე მანძილზე სწრაფად გადარბნა მსროლელი (სა-შუალო დისტანციებზე—800—1000 მეტრზე) ძნელი შე-სამჩნევია, ახლო მანძილზე—უფრო ადვილად შესამჩნევია, ვის...
 შაქრო სიხარულისაგან ხმის ვიღარ ოღებს...
 ციქ! შეუტია ლექსომ, მშობლი-ური სიყვარულით.
 — მამა!..
 — გაჩემდი მეთქი შე უკვი ვიცი ყველაფერი...
 — იცი და, იცოდ... აი შეუპარე მოვიტანე.
 შეუპარე ოღვენ ვასაგონად, შეუტრუშდა, და რუისპარს ჩაქუდა... ყველაფერს დაუწუ-კრეფე; მალულ თვალს არ აშ-ორებდა შაქროს, რომელიც ბარზე დაყრდნობილიყო და თავლებით სკვამლად სყვარულ არსებას თითქოს ეუბნებოდა:
 — რაღა გინდა ყველის კრეფა, განა შენ თითონ ყუ-ვილი არა ხარ?
 მარო კი მას უკრეფდა რომ შეეკონა სყვარლის გვირგვინად ნეტარი ზილდულ ასურნულ-ეზღებუდაც კი დაიწყა ოც-ნება...
 — მოდი, შაქრო, მეწყე.
 რა ჯამი ჩაბუტუყუ პუროთ, წითელ ლობიოში, მიიწვია ლექსომ.
 — არ გესმის, შაქრო? მე-წყე-მეთქი მერამდნეჯერმე ეუბნებოდა ის, მაგრამ შაქროს პაისთვის არა სცოლოდა; ის ამ დროს მაროს ტყვე იყო...
 — შაქრო!
 — ჰე, მე მეცხა, ლექსო?
 — ჰოლდე, შენა... მოდი, არა გშინა!
 — არა, არ მინდა ლექსო, მალოდმიელი ვარ მე...
 ეუბნებოდა, დაბნული, და მაროს თვალს არ აშორე-ბდა.
 ლექსო უფურცდა ამ სუ-რათს, სიხარულით, და თხო-ვინთ აღარ შეუწყებია.
 მის გახსენებდა თვითონ ყუ-წყვილკაცობა, როდესაც თა-

—ვიცი რომ კი ბიკი ხარ, კი ოჯახის შეილი, მუშა, გა-მრჯე, მარდეთაინი, მაგრამ რა ვიცი, მარო, ვი თუ...
 აღარ დათავა.
 მის გახსენდა შაქროს გან-სვენებულ მამის მეგობრობა, ახანაგობა, რომელითაც ერ-თად ხშირად ყოფილა სამკა-ლად წასული შაქროსა, პორ-ჩალოსა, ყარაბაღი და ვახს...
 შიცი... მოილოდა თავისი სიუ-ფლე, როდესაც შაქრო და მარო პატარობი იყვნენ და მე-მემახ ბუნობით დანაწნეს კლდე, თითქოს, რომ როცა გაიხრდებოდნენ მათი შეილები, დამოყვრებულნი იყვნენ და თან-და, შაქრო, როგორც სხე-ლოვანი ბიკი, სოფელში, გუ-ლში ჩაუვარდა, შეუყვარდა; უარის თქმა დაეხარა...
 —მშო იმედი ვიჭინო, ლე-ქსო!
 წამოდგა შაქრო, წასაყლე-ლად და შეეკითხა გაუბედა-ვად.
 —გნახოთ, შეილა შაქრო, გნახოთ, შეეკითხები ი ჩენ დედკაცს, თითონ მაროსაც, და ვნახოთ... მაგრამ აგერა ით-ონადა...
 შაქრო სიხარულისაგან იც-წყურა...
 2.
 მართლაც, მარო, პატარა კალათით მხარზე, გადმოაღდა გორაკს, და რა მამა ვერ შეი-ჩინა სიმინდში მომწევე, თუ-აღებზე ხელების დაჩრდილვით ღებდა დაწყე...
 ექუა, შეილა, აქეთ! გასხბა ლექსომ.
 მარო დამეფა...
 მის გედებით მოლოდინულ ველს სიო. ჰკურცნადა სიცხის ანერ ათამაშობით, და თმებს უწვრცნობდა ყიბზე გადსვლით მზით აწითლებულ სახეს დი-

ვის დაროსთვის ასევე იწოდა. მაშინ მისთვის დროს გარდა არაფერი არსებობდა ქვეყანაზე... ამ სურათმა მის აგონობინა ყველაფერი; ის აღარაფერს ვითახს მათ, და ისე გაეითო რომ ყურბანმა ჰამაც კი და-ვიწყდა...
 —მზე გადინა... აგორდა...
 — კარგი, შაქრო, გყვოდა... გაეპოთა ლექსო, რა ოღვა და დაპარა სიმინდში შესვლა...
 — აი, ერთი კვალა და დამ-ჩინა გათხანბნი, მოერგები და ამიგულ; იქ, სახლში მოვილა-პარაკობ...
 — მაშინ მოვიკვდეს შაქრო რომ გაგს-რყო!
 უთხრა შაქრომ, გამოს ჯაკ-უთხრა და შეესია ხინინდს.
 ლექსო უწყნარობდა, არ უნ-დადა შაქროს დასაქმება, მაგ-რამ ის არ მოეშვა...
 უყურებდა ყოჩაღად მომუ-შე შაქროს და მის სიხარულს სასული არა ჰქანდა; მათს ზინდებუდაც და უკვე შეილი-ვეზღებუდაც კი დაიწყა ოც-ნება...
 — ეი, შენ, პატარა ეშმაკო!
 მოიღი აქ.
 მოიხმო მარო რომელიც რუ-ბე ტუქურის რეცხვად და კა-ლათში ალაგებდა.
 — მითხარი, შელო, გო-ყვარა შაქრო?
 შეეკითხა, რა კალათი აიღო მან უკვე სოფლისკენ აპირე-ბდა და წასვლას...
 — მითხარი, ძალიან გიყვარს? არ ეშვევოდა ლექსო?
 — მამა...
 უთხრა მარომ და კისერზე ჩამოკლდა...
 პაუზა...
 სიხარულის ცრემლები მოერ-ვებოდა ლექსომ შეზღზე აკაც... აღარაფერი უკითხვას...
 მაროს სიხარულ ყველაფერს ამბობდა...
 ს. ე. —ლი.
 *) ფერად, ტუქების მოწი-თანო—მოლოდინისფრად შე-წვილკაცობა, როდესაც თა-

ბერნაჟილუის სსოპრება და მუშაკობა

ახალ კალაუბის პოლოლინში

გაგატილეთ კურსანტები.

მე-6 ტერლეგიონი.

მშენებელი ღმერთი გათენდა, ამომავალი მზის სხივები მზიარულად დანათის წითელარბი-ელეობს კარგვებს. მანაკი უკვე კარგა ხანია გამორკვეულია ძილისაგან და ჩვეულებრივი ფლფლსია კარგვებ შორის. სამეკადნიოთ ადარ ეწვადნებიან, ლეგიონს უფრო სხვანაირი ხალისიანობა ეტყობა. აგერ გამოიტანეს წითელი ღრეშები. მესაყრევეთა გუნდი თავს ადგოს იკავებს და ეწვადნებიან... ვაისმა საყვარის ხმა. წითელარბილები ფიცხლავ შეგროვდნენ... მოწვევენ ასეთ-ლებდა.

„ღმერთს უნდა გავაცილოთ, ჩვენთან ღრეშობით სამუშაოზე მოვადგინო. სკოლის კურსანტები“.—ვაისმა რომელიღაც წითელარბიელის ხმა. ცნობის მოყვარე ამხანაგს უთხრა ეს

და თითონ კი ძუნძულით მარ-ნოლა მის ასეთელში ჩასადგამათ. ლეგიონის მთელი შემადგენლობა უკვე მზად იყო. მოვლენილი კურსანტები დაეწყვენ წინა რიგში. უფალოტ შემადგენლობა ექვ არის. აფრიალდა წითელი დროშები, დაგუგუნა მუსიკამ მგზავრუ-ლი და ღამაზად გამწყრივე-ბული გაუღებოთ გზას სახელ-სო სკოლისაკენ.

... მიუხელოვანი... შორი-დანვე მოვკარით თვალი სკო-ლის ეზოში დაიწყებულ კურსანტებს... ისინი ჩვენ მი-კვლდნენ. მიუხელოვანი თუ არა იგრიალბა ორივე მხარიდან „გაშაშ“ და „გაგუშაგუშო“, რომელიც დიდხანს არ შეწყვე-ტილა... მისადგმების შემდეგ სიტყვით გამოვიდა ლეგიონის თავი ამხ.

გრიგოლია, რომელიც შეგნო ძველსა და ახალ ჯარს, მით შორის განსხვავებას და მეორის უპირატესობას.

მოლოს მან მთელი ლეგიონის სახელით მადლობა გადაუხადა ლეგიონში მოვლენილ კურსანტებს ენერგიულ მუშაობისათვის.

ასეთივე სპადალობელი სიტყვებით გამოვიდნენ 4, 3 და 8 ასეთლების პოლიტბელები და წითელარბილები ნაიკონალიურ ასეთლებიდან.

სამასტო სიტყვებში კურსანტებში ხაზი გაუსვეს ლეგიონის აზიცილებისა და მეთაურების მათდამი კარგად მოპერობას და მადლობა გადაუხადეს მათ.

ამის შემდეგ კურსანტებმა მიგვიწვიეს სკოლაში და დაგვაფიქრებინეს ლაბორატორიები და გავგაცენეს თავისი ყოფი-ცხოვრება.

სამხარკი ე—ლი.

ჩვენი საზანაპო საქმიანობიან.

2-ე ც. მესანტრეა ასეულა

ბანაკში ყოფნის დროს ჩვენი ასეთელი სიტყვებტურად აწარმოებდა პრაქტიკული ხასიათის მუშაობას რომელსაც კინო აპარატითაა ეი იღებდნენ.

ამ მხრივ ელანინენავთა განსაკუთრებით ორი ოქტომბერი, როდესაც ასეთელის ყოველგვარი სამხედრო მეკადნიერობის სხე იქნა კინო-აპარატით გადაღებული. ამის შესახებ წინასწარ ეცნობა ყველა არმიელს და დიდიდნევე ხალისიანად შეუღებოთ მუშაობას.

ზოგიერთი, ამხანაგები სხვა რულით ცას ეწეოდნენ რომ ეკარახე ისინიც გამოჩნდებოდნენ.

ამოკითხვის შემდეგ ასეთელი შეუღდა, ჩვეულებრივ მეკადნი-

ნობას. კინო აპარატი გაცხარებული იღებდა ყველა ჩვენს მოძრაობას.

ამის შემდეგ მეთაურებმა გვიჩვენეს ყველა სპორი იპარატობითა და მისაღებით აღჭურვილყოფით.

ყველაფერი თვალის დახამამებამდე იქნა შესრულებული. ვაისმა სითანად ბრძანება და გავეშუბეთ მდინარე მეტყვისაკენ. აპარატი თან მოგვდევდა და გაბადახა იღებდა სურათებს.

ბრძანების თანხმად არმიელები დაიკვენ ჩამოაღნიჭე ნაწილად და შეუღდნენ სხვა და სხვა სამუშაოებს. ზოგი ფუგარებს აყუებდა, ზოგმა კი მცუ-

რავი ხილის დახმადებს მოპკიდეს ხელი.

ერთი საათი არც კი გასულიყო, რომ მეტრაევი ხიდი მოათავდა, რომელზედაც გადაიღეთ მდინარის მერევე ნაპირზე.

ამის შემდეგ დაიწყო ფუგარების (ნაღბი) აფეთქება. აფეთქებული იქნა აგრეთვე წინა დღით სახელდახელო გაღებული უძრავი ხიდი.

მასლობელ სოფლებიდან აუარება ხალხი დაგვიწრო და სხიარულით შესკეროდნენ ჩვენს საქმიანობას.

მთელი ეს მუშაობა გადაღებული იქნა აპარატით და შემდეგ გამოვიშუბეთ უკან ჩვენი კარგებისაკენ.

წ. არმ. ფრანკი.

ლაგერენტი ვლადიმერის მეკლინკო.

ლაგერენტი სკლინკოს სახით ქართულმა გერმანიებულმა სახმედრო სკოლამ დაკარგა ერთი ოვიგითი შრომის უნარის მქონე და სახმედრო საქმის მკონდ თანამშრომელი.

თამამად შეძლებდა ითქვას, რომ სკლინკოს სახელთან დავეშორებულა ქართული სახმედრო სკოლის წარმატება. ლაგერენტი სულით და გულით და მთელი თავისი არსებით სკოლის, წინსვლის საქმით იყო გაღვნილი; იგი ხარობდა მის წარმატებით, მისი გავუგრძელებდა და მტკაცე ნიადაგზდ დაეწეებოდა.

ლაგერენტი ხედა წილად მეტად მძიმე ხანა ქართული სახმედრო სკოლის ვითარებაში: სკოლის არ მქონდა სახელმძღვანელოები, ხელსაწყოები და სხვა სასწავლო ნივთები, ლაგერენტი როგორც სამოსწავლო ნაწილის უფროსი გულით სწუხდა და იტანჯებოდა ამ მოვე-

ლანით და ყოველ ზომებს ხმარობდა ეს ნაკლი ოცდობები სკოლისათვის. ტოპით რუსი იგი ღებულობს მონაწილეობას კოლექტიურ მუშაობაში და ქართულ ენაზედ გამოდის ფუფე სამხედრო მეცნიერების ტექტიკის სახელმძღვანელოს სამი ნაწილი: ქვეითი ჯარისა არტილერიისა, ცხენოსანი და გვერდითი დარგის გარეობისა. აგერ კიდევ შედარებითა ახალგაზრდა, ჯანლონით სავსეს, მას შეეძლო კიდევ ბევრი გვეყუებოდა სახმედრო სკოლისათვის, მაგრამ უნალობდა სიტყვობაში ხელმძღვანელოვალა ეს მჭირფასა ადამიანი, რომლის ხსოვნა სახმედრო სკოლის თანამშრომლებში, კურსანტებში და სკოლიდან გამოასულ წითელ უფროსებში-მარად იარსებებს.

გ. ბ. ნანაშვილი.

ჩვენი გიგლიო-თეკა.

მე-5 ტერ ლეგიონი.

ჩვენ ბიბლიოთეკას ბევრი ყუვს მკითხველები, რომლებიც სისტემატურად კითხულობენ წიგნებს. ვაზუბების კითხვითაც ძალიან დაინტერესებულნი არიან.

სერთოა შეკრეს ის პერიოდში ბიბლიოთეკა ძლიერ უწყობდა ხელს მკითხველებს. გინსახლერული საათები, თუ როდის ჩვენ ბიბლიოთეკა ღია არ არსებობს, დღის 7 საათიდან ის გადაღებულია საღამოს 9 საათამდე, ბიბლიოთეკაში ყოველ დღეურათ დაახლოვებით 60 კაცამდე მოდის.

წ. არმიელები ძალიან დაინტერესებული არიან იმით თუ რა ღებდა ჩვენს გარშემო სამკათა კავშირში და სახლავარტა, ვაზუბების ძლიერ მტანებთან.

სამხარკი ო—გ.

ვემსადებით ახალწვეულების შესახებ

1 ლ ქატი. მს. ლეგიონი.

გასული თვის უკანასკნელ რიცხვებში დაბთვად გრძელდებოდა შეხვედრები 1902 წ. ახალ სტუმრების შესახებ. დასული წლის მისში გამოწვეულია ვაგვება.

მათი დათხოვნის შემდეგ ლეგიონში დარჩა სულ მცირე რიცხვი წარმომავლისა. მიუხედავად ამისა მინც სწარმოებდა, როგორც სამხედრო ისე პოლიტიკური მეკადნიერობა. ამ ახლო მომავლში ლეგიონი როდის ახალ სტუმრებს—1903 წ. დაბადებულ ახალგა-

ზრდებს, რომლებიც შეეგებენ ჩვენს რიგებს.

ახალ სტუმრების შესახებ რად სწარმოებს ვაცხოველებოთ მუშაობა, ეწყობა ახლოდენ კუთხებით, ახალი ლოზუნგებით და ლაქაქებით, ირთუცხვი წარმომავლისა. მიუხედავად ამისა მინც სწარმოებდა, როგორც სამხედრო ისე პოლიტიკური მეკადნიერობა. ამ ახლო მომავლში ლეგიონი როდის ახალ სტუმრებს—1903 წ. დაბადებულ ახალგა-

ჩვენი მიზანია დაგარწმუნოთ მომავალი ახალგაზრდები იმში, რომ დაღვანდელი ყაზარმა არ არის ძველებური ციხის მსგავსი, არამედ ის წითელი სკოლაა, სადაც ჯარის კაცი იძენს ცოდნას, რომ შეძლოს მტრისა და მოყვარის ერთმანეთისაგან გარჩევა.

ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ მომავალი ახალწვეულები შესძლებენ ყოველივე დაბრკოლებების გადახმებას და შესძლებენ აგრეთვე გაცილებით მეტი ცოდნის შეძენას ვინც 1902 წელში დაბადებულნი. სალომი მომავალ სტუმრებს, სამხარკი მ. რომიშოი.

შუღდებით საზამთრო საქმიანობას.

სამხედრო მეთაურთა სკოლა.

ნ-სი ოქტომბრიდან ჩვენი რუსანტები დაბრუნდნენ სკოლას. ნაწილები პრაქტიკული ცოდნით აღჭურვილები, უფრო ენერგიულად შეუღდებან საზამთრო თეორიულ მეკადნიერობას. სკოლა სრულიად მოწესრიგებულია. ლაბორატორიები გაჩაღებული. საღამოს ათათხუბდა ისევ ახალგაზრდები ჩვენი სკოლა. ამხანაგები თავიანთ მთავრელობებს უზიარებენ ერთმანეთს. 7 ოქტომბერს დილით ვაისმა შეკრების ნიშანი ყველა ამხანაგებმა თავი მოიყარეს კლუბის წინ და გულის

დანტკალით უცდიდნენ მიზეზის გაგებას.

რომოდენიმე ხნის შემდეგ გამოჩნდა საშოსწავლო ნაწილის ენერგიულად აღჭურვილი მუშაკები 8 ოქტომბრიდან.

ამ დღის განმავლობაში ვაწარმოებდით წინასწარ სამხედროს მეკადნიერობისათვის. მეორედ ღმერთს კი შეუღებოთ ლაბორატორიაში მუშაობა.

იმედ გვაქვს წრეგანდელი წილოწილი უფრო ნაყოფიერი იქნება ჩვენითვის.

სამხარკი შ. ვასაძე.

წარმოდგენა წითელარბიელებსათვის.

9 ოქტომბერს სანტ-განათლების თეატრში (კვანგულო-ვის ქ.) ჯანმრთელობის კომისარიატიან შემეჯარ ღამატიულ წარმოდგენა, მსახობ ბალანჩინის ხელმძღვანელობით და მონაწილეობით დადგა მისევე სახელ-პიესა: „მუსიკა“, პიესაში მონაწილეობდნენ ახალგაზრდა მსახიობები.

და ანტრაქტებში თავისი მოხდენილი სიმღერით კიდევ უფრო ამხიარულდნენ დაიხაზს.

სამუშაობა, რომ ასეთ წარმოდგენებზე არა სჩანენ მეტაფორა და პოლიტ-შემადგენლობა; სანტ-განათლები კი ყველასათვისაა საქარო...

თვითონ პიესას არა უშეღდარა მხიარულად იქნა ჩატარებული...

პიესაში მონაწილეობდნენ აგრეთვე პერინის სტუდიის ბავშვები.

მადლობის ღირსია ხსენებული დარგის მადლობა გადაუხადა ბატარების უფროსს ამხ. კვანტრიშვილს სახმედრო სკოლისათვის.

ს—5.

1-ლი ლეგ. საკავშირო გუნდი.

გუნდში ამ ექმად ვირიტებით რამოდენიმე წ. არმიელები; ვეკადლობით სერთო ცოდნაში არ ჩამოვარდნე სხვა ნაწილებს, მაგრამ საშეწარობა არა გვაყვს პოლიტიკური ხელმძღვანელი არ არც ლენინის უთხის გამეგ. ამხარად საერთო ხელმძღვანელობის სრულიად მოკლებული ვართ.

დინებობა ვეღარ ახერხებს. დროა დაგვიწმუნოთ ერთი ისეთი პოლიტიკური ხელმძღვანელი და ლენინის კუბის გავაგებას, მაგრამ საშეწარობა მე, რომელიც შესძლებს კუბის შესაფერად მოწყობას და მუშაობის გამოკუცხობის ბით უმეტეს სადაც არის მოკლებული ახალწვეული არმიელები და თუ წინასწარ არ იქნა საქარო მოგარებულები მაშინ განიარტება მათთვის სათანადო ხელმძღვანელობის გაწევა.

წ. არმ. გ. ბ. ველოძე.

მოვაწყვეთ თაერთი.

2 რე ლეგიონი.

ლეგიონის თეატრი საქმიანობდა მუშაობა იყო, მაგრამ დასაჯდომები ისე უბრაულებად იყო დაოგებული, ხომ ერთ ასეთელ კაცზე მტრს არ შეეძლო მათავსებულყოფა. ლეგიონმა გადაწყვიტა თეატრის გადახალისება, მაღლებული იქნა სპორი თანხა და სულ რამოდენიმე ხანში მოწყობიდა სახე მხრეც, უმთავრესად დეკორაციებით უზრუნველყოფა, მაგრამ ლეგიონს საპასო თანხებ უკვე აღარ მოეპოვება. კარგი იქნება გამოჩინებულ ისეთ დარგის მუშაკებს, რომლებიც ამ უკანასკნელთაც უზრუნველყოს თეატრს და სალოთად დაგვიწმუნონ მის დაბრკოებაში. სამხარკი ლ. ლიმი

თეატრს ესპარობდა სხვა მხრეც, უმთავრესად დეკორაციებით უზრუნველყოფა, მაგრამ ლეგიონს საპასო თანხებ უკვე აღარ მოეპოვება. კარგი იქნება გამოჩინებულ ისეთ დარგის მუშაკებს, რომლებიც ამ უკანასკნელთაც უზრუნველყოს თეატრს და სალოთად დაგვიწმუნონ მის დაბრკოებაში. სამხარკი ლ. ლიმი

უაჯიბრი სროლ-აგო.

2 რე არმიელები.

29 სექტემბერს პირველი საველთ დივიზიონი გაეგზავნა და ილიანი ტბებისკენ მანერებზე. სროლა სწარმოებდა მთელი დღის განმავლობაში საომარი ყუმიდარებით. სროლებზე დაესწრო არტილერიის უფროსი შველოვი, რომ უმუცე დიდი მადლობა გადაუხადა ბატარების უფროსს ამხ. კვანტრიშვილს სახმედრო სკოლისათვის.

30 სექტემბერს და 1 ოქტომბერს, მთელმა ლეგიონმა გამოართა ველო-იანი ტბებისკენ სროლა. სროლის ქვეითი იყო შემოღობი: თითო ქვემეტეხე (ხარბახანზე) იყო დანიშნული თანხი მ-იშინებ, მათთან ექვით ყუმიდარა, ორ ყუმიდარა გაცისროდნენ ქვემეტეს ვასაწარმოებლათ, დანა ჩენს ქი თითველად განსახლდნენ ღრევი განმავლობაში.

პირველი შეჯიბრება მოხდა დივიზიონებს შორის. ვამაჯივებულ ველოვი და 2 რე სავაუბეო ციციხიონი. მეორე ბატარების უფროსმა აჯა და, მეორე სავაუბეო ბატარებისა.

მეორე შეჯიბრება გამოარდა ლეგიონის კადრ წ. არმიელებ შორის. გამარჯვებული გამოვიდა 2 რე სავაუბეო ბატარების კადრის წ. არმიული ველოვის მესამე. — შეჯიბრების ლეგიონის ცვალებად წ. არმიელებ შორის. სადაც პირველი ველო დი მიიღო ამხ. შანშიშვილი. შეჯიბრება დიდ გვეგნა იყო და ლეგიონის, როგორც წითელი არმიელებზე ისე მთავრება შეხადგნელობაზე. სროლები სწარმოებდა 2 ოქტომბერსაც. ვლ. ნავრუხაშვილი.

